

Halleluja moment

AKademisk ridkonst, barockridning, westerndressyr, klassisk dressyr med flera, med flera. Vad är det man brukar säga, jo att kärt barn har många namn.

För alla dessa grenar eller inriktningar är ju egentligen bara olika namn för samma sak. Målet är att få en lydig häst där man genom lätt kontakt kan kommunicera med sin häst. Genom olika teorier och tekniker når man samma mål – på olika sätt.

Somliga ryttare når sina mål medan andra kämpar på men aldrig riktigt när dit, till den där känslan. Ni vet den där känslan när allt flyter och verkligheten omkring slutar att existera.

Helst skulle nog varje ryttare vilja att varje ridpass bjöd på minst ett av de där halleluja-ögonblicken. Tyvärr lyser de ofta med sin frånvaro. Det handlar egentligen om ett litet, mikroskopiskt ögonblick vid några få tillfällen för de flesta ryttare. Men det är inte desto mindre betydelsefullt för det.

Jag hade en gång en häst som, om han varit människa, säkerligen haft en mängd olika bokstavskombinationer och diagnoser. Oj, vilket tålmod jag fick lära mig att ha.

Vi kunde inte rida ut i skogen, vi kunde inte åka på träningar och att tävla det var helt uteslutet. Vi fick helt enkelt hålla oss innanför hemmaridbanans staket. Och det var ibland nog så svårt.

I ett och ett halvt års tid red jag bara på ridbanan i endast skritt. Men så en dag släppte det för oss. Med honom har jag upplevt flera av de där hallelujah-ögonblicken. Den hästen lärde sig att ha full fokus på mig som ryttare och lyssnade på minsta vink, och han gjorde det med glädje. Han gjorde många högre skolor även om han aldrig hade psyke nog att bli en tävlingshäst.

Han var den svåraste häst jag någonsin ridit, men också det häst som jag har lärt mig mest av. Han har lärt mig att hitta känslan i ridningen, att ha tålmod och han har lärt mig mer om mig själv. Nu i efterhand så var han den värsta läromästare jag kunde köpa – och samtidigt den bästa med tanke på allt jag har lärt mig.

För det tar tid, och man måste ge det tid. Och ger man inte upp så släpper det en dag. För att få uppleva ett av dessa halleluja-ögonblicken, oavsett om man håller på med barockridning, klassisk dressyr, akademisk ridkonst och så vidare, gör väntan värd allt slit.

■ Vill du kommentera krönikan eller har du tips till Hästliv, mejla till: hastliv@nwt.se

”Ridning ska vara

Ryttaren Jenny Ahlström har samlat sin kunskap från vildhästarna. Nu kommer hon till Koppartorpet i Hagfors för att lära de värmländska ryttarna bärkraft och känsla.

■ Sedan tre år tillbaka har ryttaren Jenny Ahlström kommit till Jorunn Jacobsens gård Koppartorpet utanför Hagfors för att hålla ridlektioner. Dit kommer också, varje månad, ryttare från ridsportens alla grenar för att träna för Jenny.

När NWT besöker en av helgkurserna för att diskutera barockridning och klassisk dressyr med Jenny är hon mitt uppe i en lektion för Jorunn Jacobsen och hennes nioåriga kallblodsvalack Ask.

– Så ja. Också samlar du lite till – nästan mot piaff, instruerar Jenny.

När Jenny var sju år gammal liftrade hon och hennes mamma Therese Ahlström till södra Frankrike. Där träffade de den franske barockryttaren Alain Roland, som numer är verksam i Sverige. Therese och Alain blev ett par och hästar blev därmed en del av vardagen i Frankrike för Jenny.

– Jag har jobbat mycket med vildhästar och det har lärt mig mycket. Man får en lite annan syn på det hela. Med dem är första steget att bli kompis med dem – man ska visa att man är snäll fast samtidigt bestämd. Det krävs ödmjukhet, förklarar hon.

Några stabila läromästare var det aldrig tal om för Jennys del utan hon fick helt enkelt rida de hästar som fanns tillgängliga.

– Vi hade en hästhandlare som kom förbi emellanåt. Och till oss lämnade han problemhästarna som inte gick att sälja – det var dem jag fick rida, säger hon och skrattar.

Hon lutar sig tillbaka i stolen på Jorunns veranda och konstaterar att det är lättare att börja träna en ohanterad unghäst än en som har blivit felriden eller skrämde.

– Nyligen hade jag en portugisisk häst på träning och det är den svåraste häst jag någonsin har ridit. Inte fysiskt men psykiskt. Han gav mig konstant huvudvärk i sex veckor för att han hatade mig så mycket, det enda han tänkte på var att fly. Satte jag mig på honom kände jag att han fick panikångest.

Hästen var importerad och hade stått hos en välrenommerad tränare i svärdressyr i Portugal innan han kom till Sverige.

– Han (hästen) hade tappat sitt hjärta och stängt av. Och det var en svår balansgång för att vinna hans hjärta. Att en häst kan känna så mycket hat och att det kan bli så fel. Han hade blivit så förstörd, säger hon.

Men tid och tålmod lönade sig och gjorde så småningom att Jenny kunde rida på hästen.

– Ridning ska vara på bägges villkor annars kan man lägga av tycker jag, säger hon.

Under sammanlagt 23 års tid åkte Jenny till Frankrike varje sommar för att jobba med hästar. Ändå tills hon för elva år sedan köpte Bangbo gård utanför Västerås där hon nu driver sin hästverksamhet.

– Det bästa jag har fått med mig från Frankrike är deras syn på hästar som inte är så tävlingsinriktad som här.

Hon förklarar vidare hur hon tycker att dressyren här lägger alldeles för stor fokus vid påskjut och showiga gångarter. I barockridning, som är en del av den ridning Jenny utövar, läggs större vikt vid hästens bärkraft.

– Ju mer vi håller hästen i munnen

■ På Jenny Ahlströms kurser kommer ryttare och hästar från alla discipliner. Elin Nilsson och fjordingen Betty har tävlat i westernridning på hög nivå.

■ I tre år fick Jorunn Jacobsen arbeta med att lära kallblodstravaren Ask att gå långsamt. Med hjälp av att balansera sin sits och små, små hjälper kan Jorunn nu galoppa långsamt och samlat på lång tygel.

desto mer sticker den iväg. Men om lär vi den bärkraft så klarar den att vara flashig utan att vi behöver hålla i den, säger hon och fortsätter sitt resonemang.

– Många som rider gör alldeles för mycket. De sitter kanske och gnussar fram hästen i stället för att få hästen att gå fram på egen hand. För mycket hjälper trubbar av hästen.

Mycket av det tror hon kan bero på att ryttare har fått lära sig att rida på för okända hästar.

– Vid många ridskolor har ryttaren inte möjlighet att rida på hästar som svarar direkt. Tyvärr så är det så att många ridlärare har gett upp och hästarna har stängt av.

När hon har lektioner lägger hon stor vikt vid känslan i ridningen som enligt henne är grunden. Och ofta ställer hon ryttaren frågan: Vet du vad du gör nu? – För om inte ryttaren vet, hur ska då hästen kunna veta? Hon menar att ryttare ofta har fullt förtroende för sina ridlärare vilket kan innebära att de i stället glömmar att ställa sig själva frågan hur känns det?.

– Det är ryttaren som sitter på nyckeln. Man ska inte förlita sig helt på någon. Man känner sin häst bäst

själv, men självklart ska man ta hjälp av tränare.

En fördel med barockridning är enligt Jenny att ryttaren rider på enhandsfattning. Det är något som Jenny menar ökar ryttarens medvetenhet om sin egen kropp och ökar ryttarens liksidighet.

– Rider man på en hand får man en annan känsla för liksidighet. I dressyren jobbar många med hästens liksidighet, men ofta glömmar vi bort vår egen.

En av de stora skillnaderna mellan just barockridning och klassisk dressyr är hästens utbildningstrappa, det vill säga i vilken ordning man lär hästen de olika rörelserna.

– Vad jag ser är att tränare här hemma väntar länge med att lära hästen öppnor och slutor, man fokuserar i stället att rida den unga hästen fram. Men i barockridning är bärkraften viktigare än skjutkraft och därför börjar man i den andra änden.

Jorunn, som sitter med och lyssnar på samtalet, berättar om sin första lektion för Jenny, för tre år sedan:

– Plötsligt skulle vi börja använda magen och kroppen mycket i ridningen. Att lära om på nytt i ridningen, och tänka om, gjorde att jag kände mig som en total nybörjare, förklarar hon och skrattar åt minnet.

– Många tränare glömmar bort förarens och fokuserar för mycket på hästen. Det är balans som är ridning och det är ryttarens uppgift att lägga hästen i balans, tillägger Jenny.

JONNA SÄLL

FAKTA

Barockridning

■ Barockridning skiljer sig ifrån klassisk dressyr genom att man i barockridning rider på enhandsfattning.

Ridstilen är mycket gammal och kan spåras ända tillbaka till 700 e Kr.

Hästen utför här avancerade rörelser som från början var avsedda för att utföras i strid.

Barockridning blev väldigt populärt i Europa tack vare ryttaren Antoine de Pluvinet (1552-1620).

Barockridning är mer vanligt i Portugal och Spanien där den används vid bland annat tjuvfäktningar.

Källa: www.bangbogard.com och www.angstugan.se

på bägges villkor”

Sammanlagt 23 år i Frankrike lärde Jenny Ahlström en hel del om arbetet med hästar. Hon gillar den franska synen på ridning där det läggs mindre fokus på tävlingsridning.

FOTO: JONNA SÄLL